

UZASADNIENIE

Przedmiot i przebieg procesu

1. Pozwem z dnia 20 marca 2020 r., wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. K. kwoty 992,97 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie do dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. Postanowieniem z dnia 3 lutego 2021 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie umorzył postępowanie wywołane ww. pozwem wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu i utraty mocy nakazu zapłaty wydanego w sprawie (dokumenty ze sprawy epu k. 5, 39-40v.).

2. Pozwem z dnia 9 kwietnia 2021 roku (data stempla pocztowego, k. 37v.) powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. K. kwoty 992,97 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 20 marca 2020 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, iż dochodzona w pozwie kwota stanowi wierzytelność powstałą w wyniku świadczenia przez wierzyciela pierwotnego – (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. usług telekomunikacyjnych na rzecz pozwanego na mocy zawartej między stronami umowy z dnia 27 lutego 2017 r. Z tytułu świadczonych usług spółka wystawiła pozwanemu za okres od lutego do sierpnia 2017 r. pięć faktur VAT, które nie zostały uregulowane. Po wypowiedzeniu przez operatora umowy z przyczyn leżących po stronie pozwanego spółka zobowiązała go do zwrotu części wartości uzyskanej przez niego ulgi wynikającej z przyznania preferencyjnych warunków umowy, której pozwany również nie uiścił. Na dochodzoną kwotę składała się suma niezapłaconych faktur VAT i noty obciążeniowej (838,25 zł) i skapitalizowane odsetki ustawowe za opóźnienie (154,72 zł). Wierzytelność tę powód nabył od pierwotnego wierzyciela na mocy umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r. (pozew, k. 2-4).

3. W dniu 28 kwietnia 2021 r. Referendarz Sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił powództwo w całości (nakaz, k. 42).

4. Na wniosek strony powodowej, w postanowieniu z dnia 19 maja 2022 r. Referendarz Sądowy w pkt 1 ustanowił kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. K. kuratora w osobie adw. D. K. w celu reprezentacji strony pozwanej w sprawie (wniosek, k. 65v., postanowienie, k. 77).

5. W sprzeciwie od nakazu zapłaty, adw. D. K. działający jako kurator pozwanego M. K. zaskarżył ów nakaz w całości oraz wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów ustanowienia kuratora. Kurator kwestionował powództwo zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że wszystkie dokumenty załączone do pozwu zostały przez powoda załączone jedynie w kopiach co budzi wątpliwości do ich wiarygodności, a tym samym istnienia samego roszczenia mającego z nich wynikać. Kopie te bowiem nie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem. Podkreślił także, że załączone do pozwu wezwanie do zapłaty nie zostało podpisane przez osobę uprawnioną do wystawienia takiego dokumentu, co oznacza, że pozwany nie został skutecznie wezwany do uregulowania należności (sprzeciw, k. 84-v., odpowiedź na pozew, k. 86-87).

Ustalenia faktyczne

6. W ramach prowadzonej działalności (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. świadczyła usługi operatora usług telekomunikacyjnych na rzecz abonenta, który zobligowany był z tego tytułu do regularnego uiszczenia należności wynikających z wystawionych przez operatora rachunków telekomunikacyjnych. W swojej ofercie od 23 sierpnia 2016 r. spółka dysponowała również tzw. „ofertą promocyjną P. internę 50 GB z TV dla abonentów”, którą regulował osobny regulamin.

(regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych, k. 104-105v., regulamin oferty promocyjnej, k. 106-108)

7. W okresie od lutego 2017 r. sierpnia 2017 r. wystawiono M. K. do zapłaty następujące faktury VAT: nr (...) tytułem opłat za usługi telekomunikacyjne w kwocie 144,32 zł naliczone od 28 lutego 2017 r. do 24 marca 2017 r. z terminem płatności do dnia 10 kwietnia 2017 r., nr (...) w kwocie 58,99 zł naliczone od 25 marca 2017 r. do 24 kwietnia 2017 r. z terminem płatności do dnia 11 maja 2017 r., nr (...) w kwocie 64,98 zł naliczone od 25 kwietnia 2017 r. do 24 maja 2017 r. z terminem płatności do dnia 12 czerwca 2017 r., nr (...) w kwocie 64,98 zł naliczone od 25 maja 2017 r. do 24 czerwca 2017 r. z terminem płatności do dnia 11 lipca 2017 r., nr (...) w kwocie 64,98 zł naliczone od 25 lipca 2017 r. do 24 sierpnia 2017 r. z terminem płatności do dnia 11 września 2017 r. oraz notę obciążeniową nr (...) w kwocie 440 zł tytułem karny umownej w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy, z terminem płatności do 18 września 2017 r.

(faktury VAT, k. 12-13, 16-23; nota obciążeniowa, k. 24-v.)

8. W dniu 31 maja 2019 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. i (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. zawarły umowę przelewu wierzytelności nr (...), na mocy której bezsporne i wymagalne wierzytelności pieniężne, które przysługiwały cedentowi wynikających z niezapłaconych należności głównych (faktur i not obciążeniowych) z zawartych z dłużnikami umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, obejmujących należności główne oraz związane z tymi należnościami roszczenia o odsetki ustawowe, zostały przelane na rzecz powoda. Wierzytelności te miały zostać wymienione w załączniku nr 1 do umowy sporządzonym w formie pisemnej w postaci listy wierzytelności oraz w wersji elektronicznej na odpowiednio zabezpieczonej płycie DVD (Załącznik nr 1A). W załączniku nr 1 wskazano, że wierzytelności te miały dotyczyć M. K. na podstawie wystawionych dokumentów o nr (...), (...), (...), (...), (...) oraz (...). O dokonany przelew wierzytelności zbywca miał zawiadomić M. K..

(umowa sprzedaży wierzytelności wraz z załącznikami nr 2 i 3, k. 102-103; wyciąg z załącznika nr 1, k. 31; zawiadomienie o przelewie wierzytelności, k. 29)

9. Dnia 2 lipca 2019 r. wystosowano do M. K. wezwanie do zapłaty na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego kwoty 950,84 zł, na którą składały się: 838,25 zł tytułem należności z tytułu kapitału oraz 112,59 zł tytułem odsetek skapitalizowanych na dzień 1 lipca 2019 r. wraz z dalszymi odsetkami za opóźnienie z tytułu świadczonych przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. usług telekomunikacyjnych, płatną do dnia 16 lipca 2019 r.

(wezwanie do zapłaty, k. 30-v.)

Ocena dowodów, ocena prawna

10. Stan faktyczny został ustalony w oparciu o wskazane dokumenty załączone częściowo do pozwu i odpowiedzi na sprzeciw, których autentyczność i wiarygodność, mimo zgłaszanych przez pozwanego wątpliwości w tym zakresie, w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie nasuwała wątpliwości. Przedłożone dokumenty nie świadczyły jednak o zasadności powództwa i nie stanowiły dowodu, że pozwanego i poprzednika prawnego powoda ((...) spółkę z o.o. z siedzibą w W.) faktycznie łączyła umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, na podstawie której powód wywodził swoje roszczenie.

11. Zgodnie bowiem z ogólnymi regułami postępowania dowodowego, obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających znaczenie dla dochodzonego roszczenia ciąży na stronie, która z faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. i art. 3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. Sąd, wedle zasady kontradiktoryjności, pozostaje bezstronnym arbitrem, który dokonuje oceny twierdzeń co do faktów i dowodów przedstawionych przez strony postępowania. Jednocześnie stosownie do treści art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c., nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości, zaś gdy strona nie wypowie się

co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, Sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Podzielić należy przy tym pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku w dniu 28 lutego 2013 r. (sygn. akt I ACa 613/12), zgodnie z którym „strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał, a Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów”.

12. W niniejszej sprawie strona powodowa nie przedłożyła jednak dowodów, z których miałyby klarownie wynikać, iż pozwany M. K. zawarł z (...) spółka z o.o. z siedzibą w W., określanym jako wierzyciel pierwotny, umowę, z której powód wywodzi swoje roszczenie w niniejszej sprawie. Mając na uwadze, iż strona pozwana, reprezentowana przez kuratora, zarzuciła nieudowodnienie zawarcia umowy z pierwotnym wierzycielem i żądała przedłożenia oryginałów wszystkich dokumentów w sprawie na podstawie art. 129 § 1 k.p.c., Sąd nie mógł uznać tej kwestii za bezsporną albo przyznaną przez pozwanego.

13. Stronę powodową obciążał więc ciężar udowodnienia tej okoliczności. Jako, że powód nie dysponował, jak sam twierdził dowodem ani oryginałem umowy z dnia 24 lutego 2017 r. nr (...), ani jej wypowiedzenia, Sąd zwrócił się do spółki (...) spółki z o.o. o nadesłanie tychże dokumentów, gdyż wedle wiedzy powoda takimi oryginałami winna ona dysponować (k. 110). Spółka wprawdzie dwukrotnie nadesłała dokument zatytułowany jako „wypowiedzenie umowy” (k. 126-127v., 133-134v.) jednakże w istocie stanowił on jedynie kserokopię, taką samą jaką powód załączył do pozwu, a której autentyczność kwestionował pozwany. Odnośnie samej umowy spółka poinformowała Sąd w piśmie z dnia 9 grudnia 2022 r., że nie dysponuje jej oryginałem (k. 132), co pozostaje jednak w sprzeczności z tym, co twierdził sam powód. Wskazywał on wprawdzie, że nie mógł bezpośrednio zwrócić się do spółki o nadesłanie ww. dokumentów z uwagi na treść § 5 ust. 4 umowy przelewu wiarygodności. W przepisie tym wskazano, że termin do zwrócenia się do operatora o przesłanie poszczególnych dokumentów minął wraz z upływem 12 miesięcy od jej zawarcia, tj. 31 marca 2020 r., więc w tej roli zastąpił powoda niejako Sąd. Jednakże jednoznaczna odpowiedź spółki, która zaprzeczyła, aby dysponowała oryginałem tej umowy, stawia w wątpliwość twierdzenia złożone przez samego powoda w tym przedmiocie.

14. W tym miejscu należy podkreślić, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów powszechnych kserokopie nie mają przymiotu dokumentu w rozumieniu art. 244 i 245 k.p.c., nie są jednak pozbawione mocy dowodowej na podstawie art. 232 w związku z art. 308 k.p.c. Kserokopia – będąca odwzorowaniem dokumentu - może stanowić dowód w sprawie i podlega ocenie na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. na równi z pozostałymi zgromadzonymi w sprawie dowodami (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 lutego 2019 r., sygn. I AGa 367/18; postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2021 r., sygn. V CSK 341/20). W uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2021 r. o sygn. II CSKP 25/21 wskazano także, iż strona może skutecznie zawnieść o przeprowadzenie dowodu z kserokopii dokumentu (niepoświadczonej za zgodność z oryginałem), a który może stanowić środek przydatny do ustalenia treści pisemnego dokumentu, w sytuacji, gdy z przyczyn faktycznych uzyskanie dostępu do oryginału, odpisu lub wypisu, zrównanego w skutkach z oryginałem, nie jest możliwe dla strony, a także dla sądu. W sytuacji braku możliwości przedstawienia oryginałów dokumentów posłużenie się niepotwierdzoną kopią nie stanowi obejścia przepisów regulujących przeprowadzenie dowodu z dokumentów, pozwole bowiem na ustalenie, czy taki dokument istniał, od kogo pochodził i jaką miał treść.

15. Sąd dokonał więc oceny zarówno kserokopii umowy (k. 6-11) oraz jej wypowiedzenia w oparciu o uzyskane informacje od spółki i doszedł do przekonania, że powód nie wykazał, aby umowa nr (...) faktycznie została zawarta pomiędzy podmiotami w niej wymienionymi. Brak wiedzy kto obecnie dysponuje oryginałem dokumentu umowy i gdzie on w rzeczywistości się znajduje rodzi bowiem wątpliwości co do tego, czy, aby na pewno powód jest jedynym podmiotem – i czy w ogóle – może na jej podstawie domagać się zapłaty żądanej kwoty. Nie można bowiem wykluczać możliwości, że w przyszłości do Sądu zgłosi się podmiot, który taki oryginał będzie posiadać. Dysponowanie zaś dokumentacją jedynie w kserokopiach, którą, co istotne, można wielokrotnie powielać, rodzi niepewność co do tego, czy powód faktycznie może domagać się tylko na jej podstawie zapłaty należności od pozwanego.

16. Konsekwencją braku przedłożenia ważnie zawartej umowy, na podstawie którego powód wywodził swoje roszczenie, jak i jej wypowiedzenia, było to, że powód nie wykazał, aby w istocie do zawarcia takiej umowy doszło. Powód nie sprostał więc spoczywającemu na nim ciężarowi dowodowemu w tym zakresie.

17. Dokumenty załączone do pozwu dowodziły bowiem tylko tego, że powód nabył wierzytelności, którymi dysponował wierzyciel pierwotny, tj. (...) spółka z o.o., bez wyszczególnienia jednak personaliów dłużników i wysokości długu. Na tę okoliczność powód przedstawił bowiem poświadczoną za zgodność z oryginałem umowę sprzedaży wierzytelności (k. 102-103). O ile więc sam fakt zbycia wierzytelności przez (...) sp. z o.o. na rzecz powoda na podstawie art. 509 k.c. został ostatecznie przez powoda wykazany, to okoliczność istnienia umowy, której stroną miałby być pozwany i na podstawie której powód mógłby domagać się zwrotu określonej kwoty zadłużenia, nie mogła na tylko tej podstawie zostać wykazana.

18. W treści umowy przelewu wierzytelności brak jest bowiem wskazania wprost informacji dających możliwość zidentyfikowania pozwanego jako osoby, która miała być stroną umowy z wierzycielem pierwotnym. Wprawdzie lista wierzycieli spółki miała zostać załączona do umowy w ramach załącznika nr 1 i 1A, jednakże takowego dokumentu powód także nie załączył w całości. Do pozwu dołączono jedynie wyciąg z załącznika nr 1, w którym wyszczególniono sześć pozycji i podano dane pozwanego, numery dokumentów i datę ich wystawienia oraz kwotę do zapłaty (k. 31). Numery wskazanych dokumentów odpowiadały numerom faktur VAT, które miały zostać wystawione przez (...) sp. z o.o. w stosunku do M. K. i które obligowały go do zapłaty wskazanych w nich kwot. Dowody z tych dokumentów Sąd uznał wprawdzie za wiarygodne, jednakże z ich treści nie wynikało wprost, aby pozwany zawarł ze spółką umowę, na którą powołuje się powód. W fakturach tych wskazano okres za jaki naliczana jest usługa oraz kwotę do zapłaty, podano dane spółki i pozwanego. Jednakże nie jest określono, na jakiej podstawie kwoty te spółka naliczyła. Tym samym nie można tylko na treści tych dokumentów wywodzić, iż musiała to być umowa o nr (...). Zasadniczo bowiem same faktury wystawiane przez spółkę czy późniejsza umowa cesji nie stanowią wystarczającego dowodu istnienia wierzytelności, której spełnienia mógłby się domagać powód – dokumenty te powstały bez udziału drugiej strony umowy (pозwanego w niniejszej sprawie) i nie wynika z nich, na jakich zasadach naliczono dochodzone należności i dlaczego w takiej a nie innej wysokości.

19. Tym samym, w ocenie Sądu, powód nie wykazał faktu zawarcia umowy, co implikuje brak istnienia podstawy do uwzględnienia jego roszczenia. Z tych powodów Sąd powództwo oddalił w całości.

Koszty, wynagrodzenie kuratora

20. Podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania stanowił art. 98 § 1 k.p.c. Z racji oddalenia powództwa to pozwany był stroną wygrywającą i to on mógłby domagać się od powoda zwrotu kosztów postępowania. Pozwany jednak w sprawie żadnych takich kosztów nie poniósł, w związku z czym nie podlegała zasądzeniu na jego rzecz żadna kwota.

21. Sąd przyznał kuratorowi pozwanego, adwokatowi D. K., wynagrodzenie w wysokości ustalonej na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, w kwocie 132,84 zł, w tym kwotę 108 zł (270 zł x 40%) powiększoną o kwotę 24,48 zł na poczet należnego podatku od towarów i usług zgodnie z treścią uchwały Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2022 r., III CZP 37/22 w związku z pełnieniem funkcji kuratora nieznanego z miejsca pobytu pozwanego w tym postępowaniu.

22. Mając zaś na uwadze fakt, iż zaliczka na poczet wynagrodzenia kuratora została uiszczona przez powoda do kwoty 108 zł, Sąd nakazał na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pobrać od powoda, jako przegrywającego sprawę w całości, pozostałą kwotę 24,84 zł na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, tytułem zwrotu tej części wynagrodzenia kuratora tymczasowo pokrytego przez Skarb Państwa.

Zarządzenia:
(...)